

Kronisk bipolar?

Ny kunnskap, eller bare litt mer av det samme en gang til?

TEKST

Didrik Heggdal

PUBLISERT 6. november 2012

DEBATT: BIPOLARE LIDELSER

Det vil undre meg om ikke en del psykologer ble litt betenkte av å lese Dag Skjelstads varme anbefaling av en ny bok om bipolare lidelser i forrige utgave av Tidsskriftet. Det er mulig dette er en god bok på sine veletablerte og lite diskuterte premisser. Vår kunnskap om deskriptive diagnosesystemer og årsaksattribusjon gjør det imidlertid betimelig å stille spørsmål ved slutningsrekkene som ligger til grunn for å omtale bipolar lidelse som en kronisk tilstand. Er bipolar lidelse kronisk slik som «astma eller diabetes»? Beskrivelser som «tilbakevendende tendens» og «gjentatte episoder» vil naturlig nok bety at de observerte stemningsforstyrrelsene også har vært observert hos individet tidligere. Men kan vi ut fra tilbakevendende symptomer trekke slutninger om at en psykisk tilstand er kronisk, og at livsførselstilpasninger og langtids bruk av medisiner skal utgjøre hovedelementene i behandlingen?

«Kan vi ut fra tilbakevendende symptomer trekke slutninger om at en psykisk tilstand er kronisk?»

Gjennom noen år som psykolog har jeg behandlet mange pasienter som har blitt henvist med diagnosen bipolar lidelse. Når «en bipolar» etter psykologisk behandling er symptomfri, og helt uten medikamenter fungerer stabilt år etter år – hvordan skal vi forstå det? Var det da, siden bipolar lidelse *er* en kronisk tilstand, ikke en bipolar lidelse likevel? Eller kan det bety at bipolar lidelse *ikke* har et kronisk forløp, og at lidelsen faktisk kan «kureres»? Hvis det er det første, så kan det være svært mange mennesker som går rundt i verden med feil diagnose. Og hvis positive behandlingsresultater ikke kan forklares som feildiagnostikk, bør vi ikke da være litt varsomme med å knytte begrepet «kronisk» til bipolar lidelse? Søker vi på riktig sted når vi leter etter «ny

kunnskap» om bipolare lidelser? Kan det være at vi rotet oss bort allerede idet vi begynte å lese bakenforliggende årsaker inn i et relativt begrenset, lite sett av symptomer?

didrik.heggdal@vestreviken.no

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 49, nummer 11, 2012, side

TEKST

Didrik Heggdal, psykologspesialist